

Exposició: Vicente Colom
IVAM Institut Valencià d'Art Modern
10 juliol - 7 setembre 2008

Organitza: Institut Valencià d'Art Modern

Comissari: Barbara Rose

Patrocinen:

L'exposició de Vicente Colom que patrocina RuralCaja reuneix 98 dibuixos de producció recent (2007-08) realitzats en tinta sobre paper. Vicente Colom, que des de mitjan els huitanta havia adoptat l'arquitectura urbana com a tema, actualment torna de nou al paisatge mediterrani, en concret als detalls de la seua vegetació. En els seus paisatges Colom empra amb preferència la llum del capvespre enfront de la del migdia, la dels dies plomissos enfront de la dels dies lluminosos, que matisa els contrastos i claroscurs que observa en la natura.

Amb motiu de l'exposició s'ha editat un catàleg, patrocinat per Juan Bautista Soler, que s'il·lustra amb la reproducció de les obres exposades i conté una crono-biografia de Vicente Colom i textos sobre l'artista de Barbara Rose i Consuelo Císcar.

Vicente Colom va nàixer a València el 1941, i ja als 14 anys va començar a treballar en la impremta fundada el 1887 per Luis Farinetti que, en aquell moment davall la supervisió d'Ernest Furió, realitzava el timbratge en relleu a través de plaques d'acer gravades a mà amb burí. Esta activitat, a la qual dedicaria més d'una desena d'anys, seria l'element que provocaria el seu interès i admiració pels pintors gravadors com Rembrandt, Goya i Dürer, dels quals reconeix algunes empremtes i influències en el seu art. Paral·lelament, es va formar a l'Escola de Belles Arts de Sant Carles fins al 1965, quan se'n va anar a París, ciutat en la qual viuria tres anys per a tornar a Espanya després dels esdeveniments revolucionaris del Maig del 68. En esta ciutat va sobreviure fent classes de ioga al Centre Culturel Indien i treballant com a gravador. Seria a París quan Colom s'inclinaria quasi definitivament pel dibuix a la

ploma. Les seues visites al Musée Guimet, Musée national des Arts Asiatiques, en les col·leccions del qual es poden trobar importants mostres de pintura tradicional xinesa, el van reafirmar en l'objectiu d'aconseguir les màximes qualitats i volums a través del blanc i negre, del clarobscur i del dibuix.

El 1969 va conèixer Federico Robles, director de la Galeria Fortuny de Madrid i l'home que el va introduir en l'entramat artístic d'aquells anys. Un any abans de la seua tornada, havia tingut lloc a la Galeria Eurocasa de Madrid, i posteriorment a la Galeria As de Barcelona. l'exposició *Antes del Arte*, l'objectiu de la qual, segons el teòric del grup Vicente Aguilera Cerni, era "rastrear el camí que va de la ciència a l'art". En la mateixa línia d'investigació, es projectarien experiències semblants com les organitzades pel Centre de Càlcul de la Universitat de Madrid i, d'altra banda, es refermaria la reacció de caràcter heterogeni de la Nova Generació contra la poètica de l'informalisme que Juan Antonio Aguirre va aconseguir plasmar en el seu llibre *Arte último*, publicat el 1969.

Després de viure dos anys a Astúries, el 1972 es va establir a Madrid, on va compartir estudi amb Vicent Peris fins al 1974. Este mateix any també va conèixer a Munc Pamela Shuts, una ballarina nord-americana amb qui va conviure durant set anys i a la qual deu les seues sèries sobre el moviment i la figura humana: músics ambulants tocant instruments, violinistes en plena acció, tipus populars i especialment aquells temes dedicats a la dansa. El 1975 va començar la seua amistat amb Raúl Chávarri, qui el recolzaria i l'orientaria en la seua trajectòria artística. A finals dels setanta i principis dels huitanta, Colom va compaginar la pintura a l'oli i a la cera de caire expressionista –nus i paisatges– amb el dibuix a la ploma. Este últim prevaldria a partir d'aquells moments i es caracteritzaria per una acumulació dibuxística tant de contorns com de masses delimitades en certes àrees del paper, mentres que altres zones quedaven preses, ocupades pel buit. Espantaocells, pantalons i jaquetes melancòliques, hamaques, arlequins, van ser els seus temes preferits. Els objectes semblaven surar en un ambient inexistent, desolat, que transmet desassossec i inquietud com a clar símptoma de la descomposició del suport social tradicional d'aquella Espanya. Chávarri el va definir com un "recés del realisme màgic o fantàstic" de Franz Roth, com un "suscitador d'imatges capaces de convocar el que és irreal, el que és imaginable, i de construir-se en una avançada de pensament i de les emocions més enllà dels límits de la pròpia ment."

Vicente Colom es va mantindre sempre independent tant de tendències de caire realista, de la quotidianitat, com de l'hiperrealisme importat de la Gran Bretanya i els Estats Units, així com el pop i la crítica sociopolítica tampoc no van cridar la seua atenció. Sens dubte, haver conservat la seua independència ha sigut una de les raons per les quals Colom sempre ha compaginat la seua carrera artística amb la de decorador i antiquari. Per a ell la decoració és un *collage*, un joc de combinació i de combinacions eclèctiques, mentres que el dibuix el conduïx a la creació controlada i raonada. Colom dibuixa del natural, el seu mitjà és el plomí.

Colom s'entusiasma pel detall, per l'acabat del dibuix, "perquè el realisme li permet especular amb el fons poètic de les coses." Sol reprendre els seus temes una vegada darrere l'altra després de llargs descansos, ja que per a ell les seues sèries són formes distintes de vore i observar el mateix objecte o seqüència. En les seues

variacions els contrastos i els claroscurs s'observen amb major claredat en la natura, i el plomí permet esta elaboració de valoracions i degradacions tonals establides per un entramat de línies i pel traç continu i uniforme aplicat rítmicament. Però els seus paisatges no són del tot reals, els elements que els conformen han sigut alienats i aïllats a través del detall. En paraules de Román de la Calle, Colom "simula i constrúix –a partir d'imatges de la realitat més pròxima i quotidiana– tot un univers imaginari, en un doble sentit d'univers elaborat a partir d'imatges i d'univers conformat a través de jocs de la imaginació."